

prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc., Dr.h.c.

laudatio

historická pamětní medaile

za vynikající zásluhy o rozvoj oboru biochemie a rozvoj spolupráce mezi Akademií věd České republiky a Univerzity Karlovy

Profesor Václav Pačes (*2. 2. 1942, Praha) je český biochemik, vysokoškolský pedagog.

V letech 2005–2009 předseda Akademie věd České republiky. Mezi roky 2010–2012 byl předsedou Učené společnosti České republiky. Vystudoval biochemii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

V Ústavu molekulární genetiky Akademie věd České republiky studuje strukturu genomů.

Jeho skupina patřila mezi první, které přečetly úplnou dědičnou informaci nějakého organismu (1986). Objevil enzym zapojený do katabolismu rostlinného hormonu cytokininu. Je spoluautorem prvního českého syntetického genu. Publikoval více než 100 původních prací a podílel se na 5 knihách. Popularizuje svůj obor v tisku, rozhlase, televizi a na internetu.

Mezi jeho působiště patřily Yaleova univerzita, univerzity v Chicagu, Seville a v Bristolu, Ústav aplikované biochemie v Japonsku. Na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze (VŠCHT) přednáší molekulární genetiku a genové inženýrství. Na této vysoké škole obdržel v roce 2012 čestný doktorát.

V březnu 2005 zvolen předsedou Akademie věd České republiky, když nahradil Helenu Illnerovou. V roce 2009 tuto funkci opustil a vystřídal jej Jiří Drahoš.

V říjnu 2006 byl zmíněn jako možný kandidát na předsedu úřednické vlády, která by dovedla Českou republiku k předčasným volbám. Občas byl zmiňován jako možný kandidát pro prezidentskou volbu v roce 2008.

Předsedal též komisi pro posouzení energetických potřeb ČR. Jednalo se o politicky ožehavé téma, neboť vláda se v koaliční smlouvě zavázala nestavět další jaderné elektrárny a respektovat územní limity těžby uhlí v severních Čechách. Pačes i další členové komise přiznali, že čelí silným tlakům rozmanitých zájmových skupin.^[4] Svá doporučení komise zveřejnila počátkem července 2008.

Býval též předsedou dozorčí rady ČEZ, a. s.

- Bývalý předseda dozorčí rady ČEZ.
- Redaktor mezinárodního časopisu *Research in Microbiology*.
- Člen rad časopisů *European Journal of Biochemistry* a *Chemické listy*.
- Člen vědecké rady na Univerzitě Karlově, Vysoké škole chemicko-technologické v Praze a její Fakultě potravinářské a biochemické technologie.
- Předseda komise pro udílení hodnosti DSc. v oboru biochemie, biofyzika a molekulární biologie.
- Spoluzaložil a je členem Učené společnosti ČR.
- Byl zvolen do Evropské akademie věd a umění a Evropské molekulárně biologické organizace (EMBO).
- Opakovaně byl zvolen předsedou České společnosti pro biochemii a molekulární biologii.
- V roce 1989 získal Státní cenu za vědu, má cenu Československé akademie věd (ČSAV) a cenu ČSAV za popularizaci vědy.
- Byl ředitelem Ústavu molekulární genetiky Akademie věd České republiky.
- V letech 1993–1997 místopředseda Akademie věd České republiky.
- Na XXVI. zasedání Akademického sněmu byl zvolen předsedou Akademie věd České republiky.